

Tekst | Desiree Pennings Beeld | MVSA Architects en Nedcam

Nieuw icoon voor Amsterdam Universiteitsbibliotheek krijgt toonaangevende gevel

De letters bestaan uit lichtgewicht kunststof en een echte bronslaag.

Een onderdeel dat de universiteitsbibliotheek van de UVA nóg bijzonderder maakt dan het al is, is de siergevel aan de buitenzijde. Hier komt het gedicht Awater van Martinus Nijhoff te staan in 24 verschillende talen en 6 schriftvormen. Nedcam produceert de gevel, die in totaal uit 3.150 letters bestaat.

Nedcam produceert mallen, modellen, prototypes en complete producten uit diverse materialen op basis van digitale 2D- en 3D-ontwerpen. Dit doet zij met hoogwaardige 5-assige CNC-machines. De bibliotheekgevel wordt in 3D geprint uit licht kunststof in samenwerking met Fiberneering. Vervolgens worden de letters voorzien van een echte bronslaag van VeroMetal.

LICHTGEWICHT

Bij Nedcam zijn ze wel wat gewend. Niet voor niets staat er in het logo de tekst Shaping Technology. Maar zelfs voor de begrippen van Nedcam is dit een bijzonder project, zegt directeur Erwin van Maaren. "We hebben er een half jaar over gedaan om te kijken hoe we dit gingen maken. We wilden een bronzen look hebben, maar wel uitvoerbaar en dus relatief licht in gewicht. We hebben tijdens de engineeringfase een mock-up en proefmodel gemaakt. Hiervoor gebruiken we de allernieuwste technieken die er in de wereld bestaan."

TOONAANGEVEND KUNSTWERK

Het printen zal maar liefst een heel jaar in beslag nemen. De gevel is dan ook 11 meter hoog, 50 meter breed en heeft een knik in het midden. Om te zorgen voor een snelle montage, worden de elementen prefab geleverd. Dan nog wordt de montage een uitdaging, benadrukt Van Maaren: "Het is in hartje

centrum en achter de letters komt een duivenwerend net. Het monteren doen wij overigens niet zelf, dat doet onze opdrachtgever BINX Smartility."

Het is de eerste keer dat Nedcam voor zo'n groot project samenwerkt met BINX. Die samenwerking verloopt bijzonder goed, vindt Van Maaren. Net als de samenwerking met de UVA en architect. "We zijn van 0 af aan begonnen. Het project speelt bij ons al sinds 2014. Samen met de UVA, aannemer, architect en leveranciers realiseren we iets wat toonaangevend wordt in Amsterdam. Het wordt een nieuw icoon." ■

Ook aan de binnenkant van het gebouw zullen de letters zichtbaar zijn.

Nedcam Building Solutions

voor duurzame gevelsystemen

info@nedcam.com | 0513 65 64 00 | www.nedcam.com

Tekst | Desiree Pennings Beeld | BINX Smartility

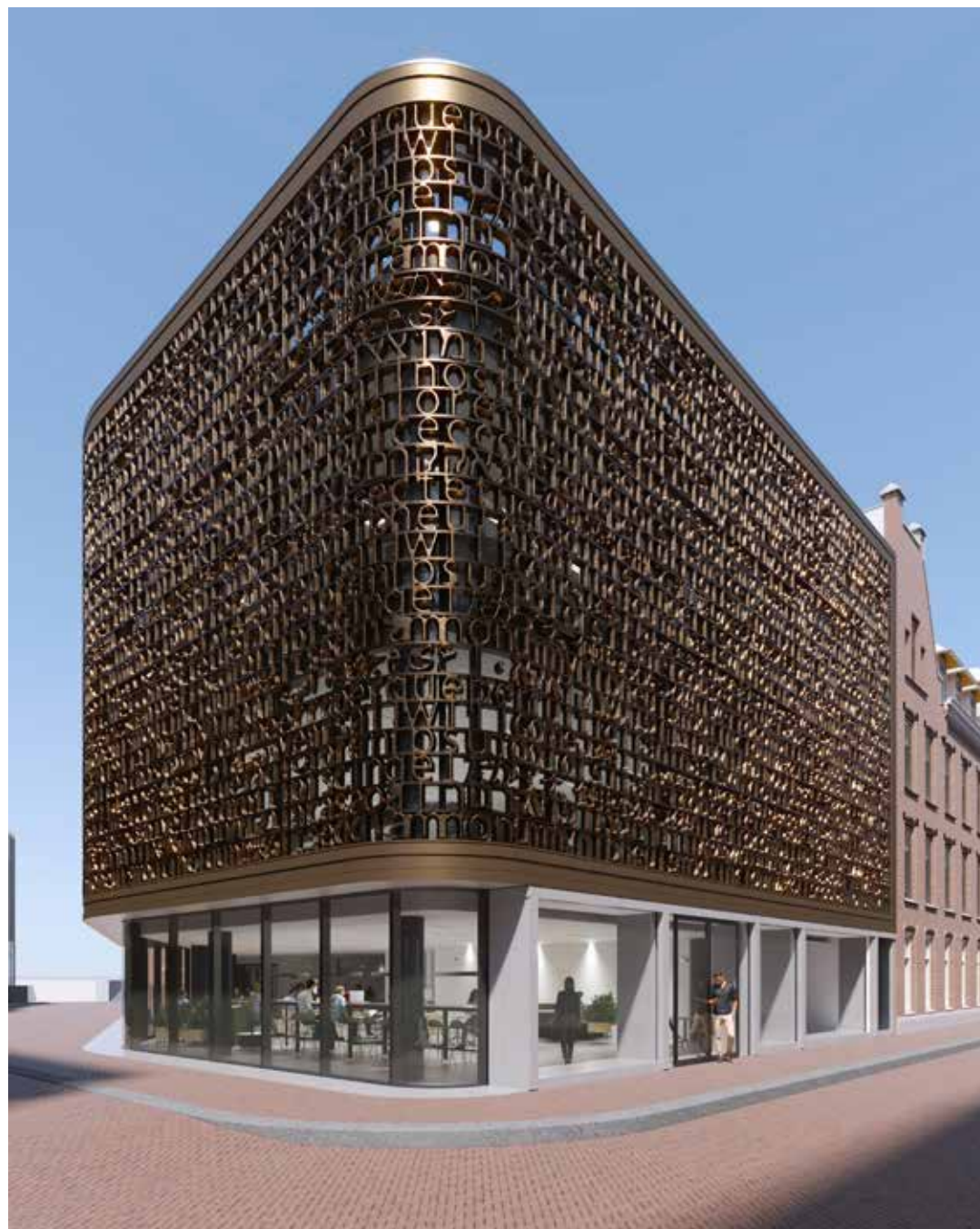
Complexe universiteitsbibliotheek wordt blikvanger in Amsterdam

PROJECT VOL VERRASSINGEN

De bouw van de nieuwe bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam (UvA) is op zijn zachtst ingewikkeld te noemen. Niet alleen gaat het om een zeer oud gebouw dat zich in het centrum van Amsterdam bevindt, ook het nieuwe gedeelte kent een innovatieve constructie. Bovendien komt er een volledig nieuwe kelder onder het monumentale pand.

Voorheen was hier het Binnengastziekenhuis gevestigd. De gebouwen van de voormalige Tweede Chirurgische Kliniek en het Zusterhuis worden met elkaar verbonden door nieuwbouw: een atrium met een ingenieuze glazen overkapping. Leren, onderzoeken en werken staan centraal in de bibliotheek, waar een collectie van zeven kilometer te vinden zal zijn. Daarnaast is er nog een uitgebreide digitale collectie. Er komt ruimte om te lezen, studeren en werken, voor het volgen van colleges en voor het geven van lezingen.

BINX Smartility neemt niet alleen de rol van hoofdaannemer op zich, maar doet ook de installatietechniek. Het project vraagt meer energie dan vooraf was voorzien, geeft Remco Balvert, innovatiemanager bij het bouwinstallatiebedrijf, toe. "We zijn heel veel verrassingen tegengekomen, vooral tijdens de engineeringfase. Daarin hebben we veel tijd gestoken. We hebben bijvoorbeeld aparte hulpconstructies moeten maken, omdat er constructieve ingrepen nodig waren."

Een gedeelte van de gevel wordt voorzien van een modern kunstwerk.

Het grootste gedeelte van het transport gebeurt over het water.

Het atrium verbindt de monumentale panden.

OUDE ELEMENTEN BEHOUDEN

"Om te beginnen werden de gebouwen volledig gestript", gaat Balvert verder. "We hebben extra moeten strippen om de scheurvorming in kaart te brengen. Daarna wordt alles weer netjes afgewerkt. De stalen balken worden vernieuwd, er komen nieuwe installaties en het gebouw wordt extra geïsoleerd." Om de historische panden te laten voldoen aan de eisen van deze tijd, worden ze all-electric met een WKO-installatie met bronnen. Regenwater wordt opgevangen voor het doorspoelen van de toiletten en op de daken worden sedum en PV-panelen aangebracht.

Zoveel mogelijk oude elementen blijven behouden. De plafonds in de gangen worden bijvoorbeeld zo smal mogelijk gehouden, zodat de toegelaten zichtbaar blijven. Ook kleuren uit het verleden komen weer terug in het gebouw. Zo werd er een historisch kleurenonderzoek gedaan waarbij naar voren kwam dat er voorheen gebruik werd gemaakt van groentinten. Die kleur wordt nu gebruikt voor de kozijnen.

NIEUW ATRIUM

Het buitendeelte tussen de twee gebouwen in wordt een licht en hoog atrium, dat de oude ge-

Voor de bouw van met name het atrium is een enorm steigerwerk nodig.

'Zoveel mogelijk oude elementen blijven behouden'

deeltes met elkaar verbindt. De overkapping bestaat uit een boom die met zijn takken uitwaaiert boven het nieuwe gedeelte. Om dit gevaarte op zijn plaats te krijgen, werd het ontwerp eerst in BIM-modellen gezet en na de productie voorge-monteerd bij Buiting Machinebouw en Staalconstructie. "Het wordt geplaatst met een ruimte-steiger op 26 meter hoogte. Daar wordt de kap bovenop gebouwd. Wanneer hij is afgelast, kan de steiger er onderuit. In totaal weegt de kap zo'n 160 ton kg", aldus Balvert.

OMGEVING

Alsof het monumentale karakter van het project, de ingenieuze nieuwbouw en de onderkeldering nog niet genoeg zijn, komt er nog een uitdaging kijken bij het project: de locatie. De nieuwe bibliotheek komt in het centrum van Amsterdam, waar veel mensen wonen en gebouwen dicht op elkaar staan. Van het transport gebeurt 95% over het water. Er vindt intensief overleg plaats met de buurtbewoners en de werkzaamheden mogen pas om 8 uur 's ochtends beginnen om geluidsoverlast te voorkomen. Balvert: "Het project is groot en complex, dat maakt het juist mooi en uniek. Het restaureren wordt gedaan met behoud van het monument. Het wordt echt ontzettend mooi." ■

Bouwinfo

Opdrachtgever

Universiteit van Amsterdam

Architecten

MVSA Architects en Architectenbureau J. van Stigt

Hoofdaannemer en installatietechniek

BINX Smartility

Kelder en fundering

Van Hattum en Blankevoort

Meet- en regeltechniek

MenRtech

Bronzen gevel

Nedcam Solutions

Staalconstructie

Buiting Machinebouw en Staalconstructie

Bouwperiode

zomer 2021 – begin 2024

BVO

14.970 m²